

Homília pri kňazskej vysviacke. Spišská Kapitula 17. 6. 2017

Drahý o. biskup Andrej, spolubratia v kňazskej a diakonskej službe, predstavení kňazského seminára, vyučujúci z teologického inštitútu, princípáli našich ordinandov, rehoľnice a rehoľníci, rodičia a príbuzní našich budúcich novokňazov, seminaristi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Dnes títo vaši synovia osobitnou sviatosťou prijímu posvätný rád presbyterátu, stanú sa kňazmi Katolíckej cirkvi, stanú sa služobníkmi, sluhami Kristovho poslania. Prijímu ho v deň ľubovolnej spomienky na Pannu Máriu. Uvažujme o Máriinom srdci, ktoré spočívalo vždy pokojne v Bohu, i keď vedela, čo znamená mať veľa otázok. V dnešnom úryvku z evanjelia svätého Lukáša (Lk 2, 41-52) sme počuli o prioritách, ktoré nám - Kristovým služobníkom - by mali byť aj v 21. storočí vlastné: „ísť do chrámu“, „byť tam, kde ide o môjho Otca“, „bol im poslušný“ a „zachovávať všetky slová vo svojom srdci“.

„Ísť do chrámu“ - Pán nás pozýva, aby sme sa stali pútnikmi s Ním a aby sme mali účasť na jeho živote, ktorý ešte aj dnes je krížovou cestou a zároveň cestou Zmŕtvychvstalého naprieč Galileou nášho života. Je to však vždy ten istý Pán, ktorý prostredníctvom toho istého krstu nás povoláva k jednej viere. Účasť na jeho ceste nesie so sebou oboje: rozmer kríža - s neúspechmi, utrpeniami, nepochopeniami, ba aj priamo s pohrdaním a prenasledovaním, ale aj skúsenosť hlbokej radosti v jeho službe a skúsenosť hlbokej útechy pochádzajúcej zo stretnutia s Ním. Život v nasledovaní Krista je skutočne riskantným podujatím, pretože sme vždy ohrození hriechom, nedostatkom slobody a možnosťou zrady. Preto všetci potrebujeme jeho milosť, tak ako Mária, ktorá ju prijala v plnosti. Od Márie sa učme vždy hľadiť na Krista, ako na náš vzor.

„Byť tam, kde ide o môjho Otca“, povedal dvanásťročný Ježiš rodičom, ktorí ho hľadali. Bol to dôležitý okamih vo vnútorných vzťahoch Svätej rodiny: hoci Jozef s Máriou hľadali dieťa, zrazu našli mladíka, ktorý udivoval svojimi otázkami a odpoveďami. Tieto slová zahŕňajú celý budúci Ježišov život. Nikdy nebude žiť ináč, len tak, že bude v tom a tam, čo patrí jeho Otcovi. Myslením, slovami, činmi, spôsobom života navonok i vnútri, v modlitbe i v práci, vždy a všade bude tisícimi vláknami spojený s Otcom. Je naozaj vznešenou úlohou kňaza pomáhať ľuďom, aby neustále hľadali a tak sústavne dozrievali vo vzťahu ku Kristovi a nachádzali ho v chráme. No ako by sme chceli zachrániť Ježiša pre ľudí, ak by sme ho denne nezachraňovali sami v sebe? Krista chceme hľadať po všetky dni a okamihy nášho kňazského života. A kde inde, ako v chráme, v tichej adorácii pred bohostánkom. Tam sme pozvaní ako Mária premýšľať o Božom mystériu v hĺbke srdca. A tiež v okamihu premenenia: vtedy chceme prosiť obetovaného a zmŕtvychvstalého Krista, aby nás upevnil v našom povolaní.

Ježiš sa vrátil do Nazareta a „bol im poslušný“. Svätý pokoj jeho srdca ho viedol k poslušnosti. Ježiš poslušnosťou plní svoje poslanie. Bol verný a slúžil. Verný Otcovi a verný ľuďom. Život v poslušnosti je v dnešnej dobe pre kňaza zvlášť potrebný. A pritom vieme, že nejde o detskú poslušnosť, ale o vedome a dobrovoľné darovanie seba Kristovi. Poslušnosť nás pobáda snažiť sa celkom stotožniť svoju vôľu s Božou vôľou, prejavujúcou sa prostredníctvom predstavených. Bez ohľadu na dôvody týkajúce sa vhodnosti či účinnosti poslušnosti, jej potreba pre Kristovho učeníka vyplýva z toho, že tvorí súčasť tajomstva vykúpenia, lebo sám Kristus, „aby splnil Otcovu vôľu... zjavil nám jeho tajomstvo a svojou poslušnosťou uskutočnil vykúpenie“ (LG, 3). Preto Kristov nasledovník nemôže mať v rámci svojej poslušnosti výhrady. Pán nás naučil, ako treba poslúchať v nenáročných veciach, ako aj v hrdinských momentoch tým, že „bol poslušný v najzávažnejších a najťažších veciach, až po smrť na kríži“. Jeden veľký teológ a biblista to vyjadril slovami: „Poslušnosť urobí naše skutky a utrpenia takými záslužnými, že bez ohľadu na to, akými nezmyselnými by sa aj zdali, v skutočnosti môžu byť nadmieru plodné. Jedným zo zázrakov uskutočnených naším Pánom je to, ako dokázal dokonca aj z neúčinných vecí - napríklad z utrpenia - urobiť niečo plodné. Sám totiž ozdobil utrpenie slávou vďaka svojej poslušnosti a láske“. Ježiš prežil celý svoj život, od skrytých rokov v Nazarete až po okamih smrti na kríži, v načúvaní Otcovi, v poslušnosti voči Otcovi. Pozrime sa napríklad na noc na Olivovej hore. „Nech sa stane nie moja, ale tvoja vôľa“. Prostredníctvom tejto modlitby Ježiš zahrňuje do svojej vôle Syna tvrdohlavú vzdorovitosť všetkých nás a premieňa náš vzdor na svoju poslušnosť. Ježiš bol tým, ktorý sa modlil. Bol však zároveň aj tým, kto vedel načúvať a poslúchať: urobiť sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži“ (Flp 2,8). Kresťania vždy zakusovali, že odovzdajúc sa do Otcovej vôle sa nestretajú, ale nachádzajú cestu k hlbokšej identite a vnútornej slobode. V Ježišovi objavili, že seba samého nachádza ten, čo sám seba daruje; a slobodným sa stáva ten, kto sa zaväzuje poslušnosťou založenou na Bohu a oživovanou hľadaním Boha. Počúvať Boha a poslúchať ho, nemá nič spoločné s odrezaním sa od sveta a stratou seba samého. Iba vstúpením do vôle Božej dosahujeme našu vlastnú identitu. Svedectvo tejto skúsenosti je dnes nevyhnutné pre svet práve vzhľadom na jeho túžbu po sebarealizácii a sebaurčení.

„Zachovávať všetky slová vo svojom srdci“. Ku všetkému, čo si Mária uchovávala vo svojom srdci a o čom premýšľala, pribudol pocit neschopnosti pochopiť Ježišovo slovo. Spolu s prorokovaným mečom bolesti ju bude tiesniť vedomie vecí, ktoré nechápe. Nie je veru ľahké podriaďovať život niečomu, čo je pre nás nepochopiteľné. Množstvo nezodpovedaných otázok môže vyvolať pochybnosti a obavy, či sa nám nespochybní i samotná viera i samotný zmysel života. Pohľad na Máriu upokojuje. Sám Ježiš jej hovorí veci, ktoré ona nechápe, ale nežiada vysvetlenie, len si pokojne ukladá nepochopené slová v srdci. Vstúpila do služieb tajomstiev, ktorým nerozumie, ale zostane im verná. Pánovo slovo je viac ako všetko, čo sa deje, viac než všetko, čo dokážeme pochopiť. Kristus nám prišiel zvestovať práve to, čo je na našej pravde nepochopiteľné. Aj to je časť kríža, ktorý máme niesť za Ním. Lebo veľké umenie

života, geniálna múdrosť myslenia a sila osobnosti je práve v tom, že tak, ako sa snažíme poznať všetko, čo je poznateľné, dokážeme skloniť hlavu pred tým, čo je nepochopiteľné. Nepochopiteľné veci nám Ježiš hovorí nie preto, že by chcel ukázať svoju intelektuálnu prevahu, ale preto, že nás chce uviesť do svojich sfér superlásky v zvestovanom novom živote.

Ste vysvätení na kňazov v roku sv. Martina. Jeho charakteristickou vlastnosťou bola vernosť Bohu a ľuďom v добрote srdca.

Počas stretnutí s birmovancami dostávam veľa otázok. Spomedzi mnohých mi zvlášť utkvela otázka Dominika, ktorý určite nepatrí medzi tých „poslušných“ a „nábožných“. Tá otázka znela: „Čo robíte ráno, keď sa zobudíte?“ Povedal som mu, že si pripomeniem Božie slovo toho dňa, a potom sa rozprávam s Bohom o ľuďoch, ktorých v ten deň stretnem. Nechcel by som stretnúť človeka, o ktorom by som nepovedal Bohu. Dominika sa to očividne dotklo, lebo poznamenal: „Tak potom ste sa dnes ráno rozprávali s Bohom aj o mne!“

Veta, ktorú povedal tento chlapec bola pre mňa veľmi dôležitá. Prostredníctvom nej som lepšie pochopil moju vlastnú situáciu i konanie. To bude aj vaša úloha: Hovoriť Bohu o ľuďoch a nielen ľuďom o Bohu.

Ste vysvätení v roku 100. výročia Fatimského zjavenia. Božia Matka k nám prišla duchovne na zem. Obsahom jej posolstva je výzva k pokániu, ktoré môže zachrániť ľudstvo pred veľkým ohrozením a skazou. Jej odkaz ľudstvu vydáva svedectvo o tom, že je milosrdnou Matkou. Panna Mária dáva hmatateľne cítiť svoju milosrdnú materinskú lásku. Svojimi zásahmi do života ľudí, čo k nej ako pútnici s dôverou prichádzajú, premnohými zázrakmi uzdravenia tela i duší potvrdzuje, že je milosrdná Matka. Aj v tomto hlase Márie sa prezrádza jej milosrdné srdce, ktoré chce zachrániť hriešnikov a celý svet od skazy. Vy, milí synovia, na to, prosím, nezabudnite. Máte byť apoštolmi pokánia nielen pre ľudí, ale svojim kňazským životom aj pre seba i pre ľudí. A prostredníctvom kňazov Panna Mária pokánie odporúčala ako účinný prostriedok záchrany a posvätenia všetkým kresťanom.

Každý z nás by mal žiť svoje kňazstvo tak, aby bolo presvedčivé; tak, aby veriaci mohli povedať: Toto je skutočné povolanie. Myslím, že nikto z nás by sa nestal kňazom, keby predtým nepoznal kňaza, ktorý žil presvedčivo svoje povolanie.

Milí synovia, Vladimír, Štefan, Mário, Ján, Bystrík, Filip, Dávid, Tomáš dávajte na seba pozor, jeden na druhého, ako dobrí spolužiaci a bratia. Motivujte sa k добрote srdca a horlivému kňazskému životu. S úctou a bážňou slávejte Eucharistiu. Zamilujte si vysluhovanie sviatosti zmierenia. Modlitba nech je vašou silou. Vyzývajte Božiu Matku Pannu Máriu. Fatimská Madona je dnes svedkom vašich sľubov a záväzkov. Doprajte

si každý deň ruženec, konajte skutky pokánia za seba i za svojich veriacich a vo chvíľach pokušenia hľadajte útočisko v jej Nepoškvrnenom Srdci.

A ešte zopár slov Sv. Otca Františka

„Boli ste vyvolení Pánom Ježišom nie preto, aby ste robili kariéru, ale aby ste slúžili," prihovril sa na úvod svojej homílie prítomným kňazom Svätý Otec. Na srdce im kládol, aby ich náuka bola pokrmom pre Boží ľud, aby bola „jednoduchá, ako hovoril Pán; ktorá zasahovala srdcia."

„Neprednášajte príliš intelektuálne a prehnane vypracované homílie: hovorte jednoducho, hovorte do srdc. Takáto homília bude skutočným pokrmom."

Pápež František kňazov zároveň pozval, aby ich slová sprevádzali skutky, lebo slovo „bez príkladu života neslúži k ničomu: je lepšie vrátiť sa späť. Dvojaký život je v Cirkvi strašná choroba," vysvetlil Svätý Otec a dodal: „Kňaz, ktorý možno mnoho študoval teológiu a ukončil jeden, dva, tri tituly, ale ktorý sa nenaučil nosiť Kristov kríž, k ničomu neslúži. Bude z neho dobrý akademik, dobrý profesor, ale nie kňaz."

Rímsky biskup tiež kňazov prosil, aby boli vždy milosrdní a aby neprestávali navštevovať chorých. „Neprestávajú sa dotýkať trpiaceho Kristovho tela v chorých: to posväcuje aj vás, približuje vás to ku Kristovi," vyzval Svätý Otec prítomných a na záver svojej homílie sa na nich obrátil slovami:

„Buďte radostní, nikdy nie smutní. Radostní. S radosťou z Kristovej služby, aj uprostred utrpení, nepochopení, vlastných hriechov. Majte vždy pred očami príklad Dobrého pastiera, ktorý neprišiel, aby sa nechal obsluhovať, ale aby slúžil, Prosím vás, nebuďte pánni, nebuďte štátnymi klerikmi, ale pastiermi: pastiermi Božieho ľudu."

Drahí bratia a sestry! Naša diecéza dnes potrebuje viac ako kedykoľvek predtým nové nadšenie a nový závan Ducha. Ľudia zabúdajú na Boha a žijú, ako keby ani neexistoval. No vždy tu bude aj dostatok takých, čo ho úprimne hľadajú a túžia po jeho Slove a prítomnosti. Preto potrebujeme dobrých pastierov s dobrým srdcom. Potrebujeme živých svedkov Evanjelia.

Sprevádzajme našich budúcich novokňazov modlitbou a obetami. Nehanbime sa im vyjadriť vďačnosť a povzbudenie. Potrebujú našu spätnú väzbu. Svet ich bude nenávidieť, bude sa pokúšať zraziť ich do špiny hriechu, no my im vyprosíme silu, aby ich nič nezlomilo, aby nestratili horlivosť a radosť z Ježišovho kňazstva. Iba tak získajú ďalších ľudí pre Božie kráľovstvo a stanú sa skutočne bohatými. Nech ich srdce horí v nasledovaní Dobrého pastiera a nech sa neunaví rozprávať príťažlivou rečou dobroty, ochoty a poslušnosti! AMEN